

raadsvoorstel

Zaaknummer 2431270

Te behandelen door E.S.F. Schepers-Janssen

Onderwerp: Jaarverslag LerenWerkt 2024-2025

Pagina 1 van 3

Aan de raad,

Inleiding

Op grond van artikel 25 lid 1 van de Leerplichtwet moet uw college jaarlijks de gemeenteraad informeren over het gevoerde beleid inzake de handhaving van de leer- en kwalificatieplicht en de resultaten daarvan. Bijgevoegd is daarom het jaarverslag van LerenWerkt over schooljaar 2024-2025. Team LerenWerkt voert voor de gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doesburg, Doetinchem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk de wettelijke taken van het Doorstroompunt en gedeeltelijk de leer- en kwalificatieplichttaken uit. In dit jaarverslag zijn de resultaten van zowel de leer- als kwalificatieplicht als van het Doorstroompunt opgenomen.

Voorstel

Het jaarverslag LerenWerkt 2024-2025 voor kennisgeving aan te nemen.

Relatie met (huidig) beleid

N.v.t.

Beoogd(e) effect(en)

- Te voldoen aan de wettelijke verplichting (artikel 25 Leerplichtwet 1969);
- Voorkomen van verzuim en voortijdig schoolverlaten;
- Inzicht bieden in problematiek van het schoolverzuim/schoolproblemen en de wijze waarop de gemeente daarmee omgaat.

Argumenten

1.1. De rapportages en resultaten zijn opgenomen in één jaarverslag.

Het jaarverslag LerenWerkt is een gezamenlijke verantwoording van leerplicht van negen Achterhoekse gemeenten en het Doorstroompunt. Het is een regionale afspraak één gezamenlijk verslag te maken. Leerplichtambtenaren van genoemde gemeenten en het Doorstroompunt werken samen aan het terugdringen van schoolverzuim en schooluitval in de regio Achterhoek. Doel is dat zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie behalen.

1.2. Regionale ontwikkelingen verzuim en vrijstellingen

Verzuim

In de regio zien we ten opzichte van schooljaar 2023-2024 een stijging van het aantal kinderen en jongeren zonder schoolinschrijving (absoluut verzuim). Dit is een zorgelijke ontwikkeling in de regio en stijgt al een aantal jaren. De stijging wordt voor een belangrijk deel verklaard door de toename van het aantal jongeren die in Nederland nog geen onderwijs hebben gevolgd. De druk op het ISK-onderwijs is daardoor toegenomen. Omdat het aantal beschikbare plekken niet altijd toereikend is staan sommige jongeren langer op een wachtlijst en volgen zij tijdelijk geen onderwijs.

Bij relatief verzuim zien we ten opzichte van schooljaar 2023-2024 een daling van wettelijk verzuim en luxe verzuim en een stijging van overig verzuim. De stijging van overig verzuim is een positieve ontwikkeling. Leerplichtambtenaren zetten actief in op het stimuleren van vroegtijdige signalering. Op sommige scholen zijn preventieve gesprekken ingericht, waardoor verzuimende jongeren eerder in beeld komen. We zien dat scholen verzuim vaker preventief melden. Dit verklaart mogelijk ook de daling van het aantal leerlingen waarvan wettelijk verzuim is gemeld. De daling van het luxe verzuim is mogelijk een gevolg van gesprekken die leerplichtambtenaren voeren met scholen over het al dan niet verlenen van verlof. Daarnaast wordt er strenger gehandhaafd op luxe verzuim. Hierdoor worden ouders wellicht ontmoedigd om buiten de schoolvakanties op vakantie te gaan.

Bij de verzuimaanpak 18+ zien we een toename van het aantal meldingen. Ook dit lijkt een gevolg van de aandacht die besteed is aan het vroegtijdig signaleren en melden van verzuim. Hierdoor zijn leerlingen eerder in beeld en consulenten van het Doorstroompunt tijdig betrokken. Enige zorg bij deze groep is dat scholen vaak aangeven dat er geen 'actie gewenst' is door de consulenten van het Doorstroompunt. Dit is niet conform de afspraken in het regionale verzuimprotocol. Consulenten van het Doorstroompunt bezoeken de mbo's met regelmaat om de aanpak en samenwerking onder de aandacht te brengen.

Vrijstellingen

We zien ten opzichte van het schooljaar 2023-2024 zowel een toename van het aantal vrijstellingen op lichamelijke of psychische gronden (5 onder a) als vrijstellingen op grond van bedenkingen tegen de richting van het onderwijs (5 onder b). Omdat het kleine aantallen betreft fluctueren deze van jaar tot jaar. Een verhuizing van een groot gezin kan dan voor vrijstellingen op grond van bedenkingen tegen de richting van het onderwijs al voor een stijging zorgen. Het aantal vrijstellingen op grond van artikel 5 onder b ligt in de Achterhoek hoger dan landelijk en in onze benchmarkregio's. Een mogelijke oorzaak is het beperkte aantal scholen met verschillende levensbeschouwelijke richtingen in de Achterhoek. Ook zien we een stijging van het aantal vrijstellingen artikel 15: het volgen van ander onderwijs. Deze toename hangt samen met jongeren die op 17-jarige leeftijd in het kader van vervroegde inburgering stoppen met school.

1.3 lokale ontwikkelingen verzuim en vrijstellingen

Verzuim

Zie voor een uitwerking van de lokale verzuimgegevens bijlage 4.

Wat opvalt is dat het aantal relatief (wettelijk) verzuim in het voortgezet onderwijs is gedaald.

Daarentegen is een duidelijke stijging zichtbaar in het aantal 'overige verzuimmeldingen' binnen het voortgezet onderwijs. Deze ontwikkeling is te verklaren door de intensieve samenwerking tussen de voortgezet onderwijsinstelling in Winterswijk (Gerrit Komrij College) en de leerplichtambtenaren, gericht op een preventieve aanpak. Preventieve verzuimmeldingen vallen onder 'overig verzuim' en het verzuim betreft een beperkt aantal uren, waardoor het nog niet te kwalificeren is als wettelijk verzuim.

Vanaf het schooljaar 2024-2025 is de leerplichtambtenaar structureel aanwezig geweest op het Gerrit Komrij College en heeft leerlingen met beginnend verzuim preventief gesproken.

Vanuit het streven naar een gelijke en laagdrempelige preventieve ondersteuning kunnen ook leerlingen die in Winterswijk wonen maar onderwijs volgen bij een andere onderwijsinstelling preventief worden gezien door de leerplichtambtenaar, mits dit is vastgelegd in het verzuimprotocol van de betreffende school.

Deze werkwijze draagt bij aan het vroegtijdig signaleren van verzuim en aan het voorkomen van zwaarder, wettelijk verzuim.

In Winterswijk kennen we een relatief hoog aantal verzuim meldingen 'geen onderwijs'. Een absoluut verzuim melding 'geen onderwijs' wil zeggen dat er voorafgaand aan het absoluut verzuim geen inschrijving op het onderwijs is geweest. Dit hoge aantal is te verklaren door het AZC in Winterswijk. Na plaatsing op het AZC is tijd nodig om een jongere in te schrijven bij een school, maar dit resulteert al wel in een melding absoluut verzuim 'geen onderwijs'.

Er is sprake geweest van een wachtlijst bij het ISK. In het schooljaar 2024-2025 heeft de gemeente Winterswijk extra onderwijsplekken gecreëerd door middel van twee extra lokalen in een onderwijsunit. Er is op dit moment geen sprake meer van een wachtlijst.

Vrijstellingen

In bijlage 4 is het aantal vrijstellingen per type vrijstelling opgenomen. Het aantal vrijstellingen in Winterswijk zijn passend bij de regionale ontwikkelingen en laten ten opzichte van het jaar ervoor weinig schommelingen zien.

1.4 Regionale ontwikkelingen op het gebied van voortijdig schoolverlaten

Na de piek van 30.000 vsv'ers in Nederland in 2022 is inmiddels landelijk een daling zichtbaar. In het schooljaar 2023-2024 zijn er ruim 29.000 nieuwe vsv'ers. In de Achterhoek bleef het aantal in eerste instantie doorstijgen, maar inmiddels zien we een voorzichtige daling. In het schooljaar 2023-2024 zijn er 430 nieuwe vsv'ers. Ook hier zien we de invloed van de wachtlijsten op de ISK en doorstroom naar inburgering of vervolgonderwijs.

De arbeidsmarkt blijft trekken aan jongeren. Veel voortijdig schoolverlaters en oud-vsv'ers (vsv'ers van eerdere schooljaren) gaan niet terug naar school maar gaan aan het werk. Wanneer dit niet lukt begeleidt het Doorstroompunt hen richting gemeenten voor begeleiding vanuit jeugdzorg, wmo of de participatiewet.

1.5 Lokale ontwikkelingen op het gebied van voortijdig schoolverlaten gemeente

Het doorstroompunt heeft voor 155 Winterswijkse jongeren inspanning geleverd, omdat er gedurende het schooljaarjaar een periode geen schoolinschrijving is geweest (nieuw vsv'er). 27 nieuw vsv'ers is in behandeling bij het doorstroompunt. 81 nieuw vsv'er wordt gemonitord en 47 meldingen van nieuw vsv'ers is afgerond. Trajecten kunnen alleen worden afgerond als een jongere niet meer tot de doelgroep behoort (verhuisd naar een andere regio, leeftijd bereikt van 23+), een startkwalificatie heeft behaald of is ingeschreven bij een school. De 155 vsv'ers waar LerenWerkt inspanning voor heeft geleverd, resulteert niet altijd in een definitief vsv-cijfer vanuit DUO. Dit is te verklaren doordat de melding bijvoorbeeld onterecht bleek of een jongere switcht met een kleine tussenpoos naar een andere opleiding.

Financiële paragraaf incl. subsidiekansen en financiële risico's

N.v.t.

Juridische aspecten/wet- en regelgeving

Artikel 25 van de Leerplichtwet 1969

Aspecten van duurzaamheid

N.v.t.

Communicatie/betrokkenenparagraaf

Het jaarverslag wordt ter kennisname aangeboden aan alle directeuren, teamleiders en zorgcoördinatoren van de betrokken scholen. Ook zal het binnen de 9 gemeenten verspreid worden. Het verslag zal tenslotte openbaar gepubliceerd worden op www.lerenwerkt.nu.

Relatie met andere besluitvorming/andere projecten

N.v.t.

Vervolgprocedure/evaluatie

Met de rapportage op grond van artikel 25 van de Leerplichtwet 1969 heeft iedere gemeente afzonderlijk aan het ministerie van OCW gerapporteerd over de resultaten van de handhaving van de leer- en kwalificatieplicht in het afgelopen schooljaar. Op basis van deze opgaven wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over de landelijke resultaten. Deze informatie wordt doorgaans opgenomen in de voortgangsrapportage passend onderwijs. Daarnaast worden enkele cijfers gepubliceerd op www.vsvkompas.nl en www.waarstaatjegemeente.nl.

Winterswijk, 3 februari 2026

Burgemeester en Wethouders van Winterswijk,

de secretaris,

de burgemeester,

B. Freriks-ten Hagen

A.M.M. Jetten